

Jaarplan 2016

oktober 2015

Postbus 5000
4700 KA ROOSEDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1.	Inleiding	5
2.	Samenstelling	6
2.1.	Organisatie	6
2.2.	Samenstelling Rekenkamer	6
3.	Missie en werkwijze	
3.1.	Missie	7
3.2.	Werkwijze	7
4.	Onderzoeksprogramma 2016	8
4.1.	Vorbereiding	8
4.2.	Reacties vanuit gemeenteraden	9
4.3.	Onderzoeksprogramma 2016	10
5.	Overige activiteiten in 2016	11
6.	Bijdragen gemeenten	12
6.1.	Bijdragen gemeenten 2016	12

Bijlage 1: Contactgegevens Rekenkamer West-Brabant

1. Inleiding

1.1. Inleiding

De gemeenten Bergen op Zoom, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal hebben in 2012 om redenen van effectiviteit, efficiency en professionaliteit besloten tot samenwerking van de rekenkamercommissies in de periode 2013-2016. Met ingang van 2015 is ook de gemeente Drimmelen tot dit samenwerkingsverband toegetreden.

Doordat:

- de gemeenteraden een eensluidende Verordening hebben opgesteld
- de gemeenteraden dezelfde leden van de rekenkamercommissie hebben benoemd
- nadere afspraken over werkwijze en bekostiging zijn vastgelegd in een tussen de gemeenten gesloten Convenant

kunnen de rekenkamercommissies als één gezamenlijke rekenkamercommissie functioneren. Deze rekenkamercommissie voert haar taken uit onder de werknaam "Rekenkamer West-Brabant".

In het Convenant is bepaald dat de Rekenkamer jaarlijks voor 1 oktober het onderzoeksplan presenteert. Omdat het bij enkele gemeenten niet mogelijk bleek om tijdig de verzoeken met betrekking tot het onderzoeksprogramma kenbaar te maken is bij de voorbereiding van het onderzoeksplan een beperkte vertraging ontstaan.

Het onderzoeksprogramma wordt middels dit jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden.

2. Organisatie en samenstelling

2.1. Organisatie

Gemeentewet

Het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant vindt zijn juridische grondslag in de Gemeentewet. In het kader van de dualisering is daarin opgenomen dat gemeenten een rekenkamer of rekenkamerfunctie moeten instellen. De rekenkamer(functie) onderzoekt de *doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.*

Verordening Rekenkamercommissie en Convenant

In het kader van deze samenwerking hebben de gemeenteraden elk een gelijkkluidende "Verordening rekenkamercommissie" vastgesteld waarin de taken, bevoegdheden en hoofdlijnen in de werkwijze zijn beschreven. Met het oog op de praktische invulling is in 2012 tussen de toen deelnemende zeven gemeenten tevens een "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2013 tot en met 2016" gesloten, waarin nadere afspraken zijn vastgelegd met betrekking tot de te volgen werkwijze en kostenverdeling. Door toevoeging van een addendum is ook de gemeente Drimmelen met ingang van 2015 bij de afspraken in het Convenant aangesloten.

2.2. Samenstelling Rekenkamer

De Rekenkamer West-Brabant kent in 2016 de volgende samenstelling:

- De heer drs. R.J.A. Clayden, voorzitter
- De heer dr. J. Naafs, plv. voorzitter
- Mevrouw E.J.M. De Jong-Stabel
- Vacature.

De Rekenkamer wordt ondersteund door de secretaris, de heer drs. W. de Schipper.

3. Missie en werkwijze

3.1. Missie

Het functioneren van de Rekenkamer vindt zijn basis in de missie:

De Rekenkamer West-Brabant wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur.

Deze missie vormt het kader waarbinnen de Rekenkamer zijn activiteiten verricht.

3.2. Werkwijze

De werkwijze is vastgelegd in het Onderzoeksprotocol. Hierin zijn onder meer afspraken vastgelegd met betrekking tot de totstandkoming van het jaarplan, de inventarisatie en selectie van onderzoeksonderwerpen, de werkwijze bij de uitvoering van onderzoeken en de procedures van ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Het Onderzoeksprotocol kunt u raadplegen op de website van de Rekenkamer, www.rekenkamerwestbrabant.nl.

4. Onderzoeksprogramma 2016

4.1. Voorbereiding

In de werkwijze van de Rekenkamer West-Brabant is er in voorzien dat bij de voorbereiding van het Jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid wordt geboden om een verzoek in te dienen voor de in het onderzoeksprogramma op te nemen onderwerpen.

Aan de raden van de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal is bij brief van 11 juni 2015 verzocht om hun verzoek met betrekking tot het onderzoeksprogramma 2016 kenbaar te maken. In de brief zijn door de Rekenkamer de volgende opties voorgesteld:

1. Eén van de drie decentralisaties. In 2016 is een eerste jaar (2015) ervaring opgedaan met het beleid en de uitvoering van de drie decentralisaties. Dit is een geschikt moment om tot evaluatie en, waar nodig, tot leereffecten en verbetering te komen. Een overweging is wel dat een algeheel onderzoek naar de drie decentralisaties samen tot een zo breed onderzoek zou leiden dat daardoor onvoldoende diepgang in elk van de onderwerpen bereikt kan worden. De gemeenteraden zijn daarom in de gelegenheid gesteld om een voorkeur uit te spreken voor onderzoek naar één van de drie decentralisaties.
2. Armoedebeleid. Als gevolg van economische ontwikkelingen zijn bij veel huishoudens ingrijpende veranderingen opgetreden in de inkomenssituatie. In aanvulling op de meer algemene inkomensondersteunende maatregelen kunnen gemeenten in het kader van het armoedebeleid voor deze huishoudens een belangrijke rol spelen door het verlenen van bijzondere bijstand, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, schuldhulpverlening en andere regelingen die gericht zijn op inkomensondersteuning en het mogelijk maken van maatschappelijke participatie. Bijzondere aandachtspunten in het onderzoek zouden kunnen zijn het effect van het armoede beleid op de inkomenssituatie van diverse typen huishoudens en de vraag of en zo ja in welke situaties het gemeentelijk beleid bijdraagt aan de zogeheten armoedeval.

Naast deze twee onderwerpen heeft de Rekenkamer voor gemeenten die bij de samenstelling van het voorgaande jaarplan 2015 voorrang aan een ander onderwerp hebben gegeven het mogelijk willen maken om alsnog deel te nemen aan onderzoek naar:

3. ICT-beleid. Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) gaat niet meer alleen over digitale werkplekken, maar steeds meer over het mogelijk maken van informatiestromen binnen organisaties en het uitwisselen van informatie met ketenpartners. ICT wordt daarom inmiddels gezien als een cruciaal bedrijfsmiddel en kent steeds meer aspecten die in wet- en regelgeving zijn vervat en die eisen stellen aan de gemeenten. In de afgelopen jaren hebben overheden, waaronder gemeenten, flink geïnvesteerd in ICT. Deels vanuit de overtuiging dat daarmee de kwantiteit en kwaliteit van beleidsvoering en dienstverlening van de eigen organisatie is gediend en deels omdat door wet- en regelgeving nieuwe externe eisen worden opgelegd om een goede en veilige uitwisseling van gegevens te waarborgen. Overheden zijn in toenemende mate

met elkaar, met maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners in digitale netwerken verbonden.

Bovengenoemde redenen zijn aanleiding geweest om in 2015 op verzoek van de gemeenteraden onderzoek te doen naar dit onderwerp in de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Halderberge en Moerdijk.

4. Vrijwilligersbeleid/mantelzorg. Bij de uitvoering van maatschappelijke taken wordt in toenemende mate een beroep gedaan op vrijwilligers en mantelzorgers. In 2015 onderzoekt de Rekenkamer op verzoek van de raad van de gemeente Etten-Leur of de gemeente de vrijwilligers en mantelzorgers op doeltreffende en doelmatige wijze ondersteunt en faciliteert.
5. Huisvestingsbeleid voor ouderen. Het beleid van de overheid is er op gericht om ouderen zo lang en zo goed mogelijk zelfstandig te laten blijven wonen. In combinatie met de vergrijzing zal hierdoor een toenemende vraag ontstaan naar woningen die hiervoor geschikt zijn, en gelegen zijn in een omgeving waarin passende voorzieningen beschikbaar zijn. Op verzoek van de gemeenteraden doet de Rekenkamer in 2015 in de gemeenten Geertruidenberg en Roosendaal onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid.

Gezien de actualiteit van deze onderwerpen wil de Rekenkamer aan de gemeenten die in 2015 aan een ander onderwerp voorrang hebben gegeven de mogelijkheid bieden om alsnog onderzoek naar een van deze onderwerpen te doen.

Tevens is aangegeven dat naast de hiervoor genoemde onderwerpen door de gemeenteraad ook zelf onderwerpen voor het onderzoeksprogramma konden worden voorgesteld.

4.2. Reacties vanuit gemeenteraden

De gemeente Bergen op Zoom heeft bij brief van 25 september 2015 de volgende prioriteitsvolgorde bij de door de Rekenkamer voorgestelde onderwerpen aangegeven:

1. Huisvestingsbeleid voor ouderen (inclusief scheiding wonen en zorg).
2. Vrijwilligersbeleid/mantelzorg.
3. Decentralisaties.

Naast bovenstaande onderwerpen heeft de gemeente ook een eigen onderwerp aangegeven dat geëvalueerd zou kunnen worden. Het betreft de effectiviteit van het fraudebeleid.

Vanuit de gemeente Drimmelen is reactie ontvangen van zeven raadsfracties. Uit de reacties blijkt een voorkeur voor het onderwerp "Armoedebeleid".

Vanuit de gemeente Etten-Leur is bericht ontvangen dat de gemeenteraad via de Presidiumvergadering van 3 september 2015 heeft besloten dat de prioriteitsvolgorde als volgt is:

1. Armoedebeleid
2. Eén van de die decentralisaties.

Vanuit de gemeente Geertruidenberg is medegedeeld dat door de fractievoorzitters de volgende onderwerpen zijn aangedragen ten behoeve van het Jaarplan 2016:

1. Wmo
2. Armoedebeleid
3. Participatie.

Vanuit de gemeente Halderberge is op 21 september 2015 bericht ontvangen dat de fractievoorzitters de volgende onderwerpen (in volgorde van voorkeur) voor het onderzoek van de Rekenkamer in 2016 hebben aangegeven:

1. Huisvestingsbeleid voor ouderen
2. Armoedebeleid
3. Evenementenbeleid (zelf aangedragen).

In de gemeente Moerdijk is in de vergadering van de commissie Bestuur en Middelen van 17 september 2015 gesproken over de door de Rekenkamer aangedragen onderwerpen voor 2016. Door de commissie is de volgende prioritering aangegeven:

1. Armoedebeleid
2. Huisvestingsbeleid in brede zin
3. Vrijwilligersbeleid / mantelzorg.

Van de gemeente Oosterhout is bericht ontvangen van vier raadsfracties. In de reacties wordt de interesse kenbaar gemaakt voor het onderwerp "Evaluatie Omgevingsdienst". Met de gemeente is afgesproken dat in een nog af te spreken overleg de mogelijke inhoud en afbakening van onderzoek naar dit onderwerp nog nader zal worden uitgewerkt.

Vanuit de gemeente Roosendaal is bericht ontvangen dat voorkeur uitgaat naar onderzoek naar het onderwerp "Armoedebeleid".

4.3. Onderzoeksprogramma 2016

In aansluiting op de aangegeven voorkeur vanuit de betrokken gemeenten is besloten om:

- in de gemeenten Drimmelen, Etten-Leur, Moerdijk en Roosendaal onderzoek te doen naar het onderwerp "Armoedebeleid";
- voor de gemeente Geertruidenberg onderzoek op te nemen naar het onderwerp "WMO";
- in de gemeenten Bergen op Zoom en Halderberge in 2016 onderzoek te doen naar het onderwerp "Huisvesting ouderen".

Zoals hiervoor aangegeven zal voor de gemeente Oosterhout in overleg de mogelijke inhoud en afbakening van onderzoek naar het onderwerp "Evaluatie Omgevingsdienst" nog nader worden uitgewerkt.

5. Overige activiteiten in 2016

Naast de onderzoeksinhoudelijke taken zijn er ook enkele ondersteunende activiteiten die onderstaand kort worden toegelicht.

jaarverslag

Conform de afspraken in het Convenant c.q. Onderzoeksprotocol zal de Rekenkamer voor 1 april 2016 het jaarverslag 2015 vaststellen.

jaarplan 2017

Zoals in de inleiding werd aangegeven heeft de door gemeenten gesloten samenwerking met betrekking tot de rekenkamerfunctie betrekking op de periode 2013-2016. In 2016 zal besluitvorming plaatsvinden over de voortzetting van het samenwerkingsverband. Uitgaande van een besluit tot voortzetting zal de Rekenkamer voor 1 oktober 2016 het Jaarplan 2017 vaststellen.

6. Bijdragen gemeenten

6.1 Bijdragen gemeenten 2016

In het "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2013 tot en met 2016" zijn in artikel 9, lid 1 de bijdragen per gemeente vastgelegd. Die bijdragen zijn samengesteld uit:

- een aandeel in de vaste kosten van de Rekenkamer; deze worden verdeeld naar rato van het aantal inwoners;
- de variabele kosten per onderzoek.

In artikel 10, lid 3 is bepaald dat bij een besluit tot toetreding van een gemeente de genoemde bijdragen per gemeente neerwaarts worden bijgesteld op basis van in ieder geval een herverdeling van de vaste kosten. Omdat met ingang van 2015 ook de gemeente Drimmelen tot het samenwerkingsverband is toegetreden is het aandeel van de gemeenten in de vaste kosten opnieuw berekend, en zijn de bijdragen met ingang van 2015 daarop aangepast.

Daarnaast is in artikel 9, lid 2 van het Convenant bepaald dat de bijdragen jaarlijks worden verhoogd met de inflatiecorrectie op basis van de commerciële dienstverleningsindex. Bij de vaststelling van de bijdragen over het jaarplan was uitgegaan van een indexcijfer in het tweede kwartaal 2014 ad 101,5; in het tweede kwartaal 2015 was dit 102,7.

Op grond hiervan worden de bijdragen over 2016 als volgt berekend:

Gemeente	Bijdrage 2016
Bergen op Zoom	€ 35.412
Drimmelen	€ 29.390
Etten-Leur	€ 31.756
Geertruidenberg	€ 28.595
Halderberge	€ 29.770
Moerdijk	€ 30.896
Oosterhout	€ 33.493
Roosendaal	€ 37.067
Totaal	€ 256.379

Bijlage 1 Contactgegevens

Postadres

Postbus 5000
4700 KA ROOSENDAAL

Internet

www.rekenkamerwestbrabant.nl

E-mail

w.de.schipper@roosendaal.nl